

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

YTTRANDE
2023-05-11

Ärendenummer
NV-01729-23

Klimat- och näringslivsdepartementet

kn.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över betänkandet **Ändrade regler för vattenskoter (SOU 2022:49)** (KN2023/01574)

Sammanfattning

Naturvårdsverket instämmer i utredningens förslag att förordningen (1993:1053) om användning av vattenskoter bör upphävas.

Naturvårdsverket instämmer i utredningens bedömning att det finns ett behov av att kunna reglera vattenskotrar för att säkerställa att användningen inte medför oacceptabla störningar eller olägenheter för människors hälsa eller växt- och djurliv.

Naturvårdsverket motsätter sig förslaget om ett generellt förbud mot vattenskoter i naturreservat. Naturvårdsverket förordar i stället att förbud eller hastighetsbegränsning inom ett visst avstånd från strandlinjen införs. En sådan reglering skulle vara tydligt, förutsägbar, ändamålsenlig och resurseffektiv.

Naturvårdsverket anser att regleringen av vattenskotrar och andra vattenfarkoster med liknande störningsbild bör samordnas. Naturvårdsverket instämmer i förslaget att länsstyrelserna ges utökade möjligheter att föreskriva om förbud mot vattenskotrar så som utredningen förslår.

Naturvårdsverkets ställningstagande och skäl

Avsnitt 7.1.2, Behov av regler för vattenskotrar

Naturvårdsverket anser att förslaget om att reglering i lagen (2021:626) om färarbevis för vattenskoter, sjölagen (1994:1009), sjötrafikförordningen (1986:300), miljöbalken och föreskrifter meddelade med stöd av balken och sjötrafikförordningen inte i tillräcklig omfattning ger goda förutsättningar för att motverka de störningar som kan orsakas av vattenskoterkörning. Nuvarande reglering i vattenskoterförordningen har i praktiken inte tillämpats. Den sjötrafiklagstiftning som i stället har funnits att tillämpa, har inte räckt till för att motverka de störningar som kan orsakas av vattenskoterkörning. En tydligare reglering behövs som säkerställer att användningen av vattenskotrar och andra vattenfarkoster med liknande störningsbild inte ger oacceptabla störningar eller olägenheter för människors hälsa eller miljön.

Avsnitt 7.1.3 Andra vattenfarkoster med liknande störningsbild

Naturvårdsverket motsätter sig utredningens bedömning. Vi anser att regleringen av vattenskotrar och andra vattenfarkoster med liknande störningsbild i stället bör samordnas i sjötrafiklagstiftningen. Naturvårdsverket vill framhålla att eftersom den tekniska utvecklingen går snabbt framåt, finns det skäl att så långt som möjligt föreslå teknikneutral reglering. Detta för att kunna reglera både störningar från vattenskotrar och framtida störningar från andra vattenfarkoster med liknande störningsbild.

Avsnitt 7.2, Vattenskotarförordningen upphävs

Naturvårdsverket instämmer i utredningens förslag att förordningen (1993:1053) om användning av vattenskotrar bör upphävas av de skäl som utredningen anger. Naturvårdsverket instämmer i utredningens bedömning att det finns ett behov av att kunna reglera vattenskotrar för att säkerställa att användningen inte medför oacceptabla störningar eller olägenheter för människors hälsa eller växt- och djurliv.

Avsnitt 7.4, Generellt förbud inom naturreservat

Naturvårdsverket motsätter sig utredningens förslag om att införa ett generellt förbud mot användning av vattenskotrar inom naturreservat. Inom många naturreservat och nationalparker vore det förvisso lämpligt att begränsa störning från vattenskotrar. Ett generellt förbud bedömer dock Naturvårdsverket inte som lämpligt av flera skäl.

Regelverket rörande områdesskydd ger redan i dag möjlighet att genom föreskrifter besluta om de inskränkningar och förbud som behövs för att syftet med skyddet ska kunna tillgodoses i det aktuella området. Möjligheten att besluta om föreskrifter finns redan för flera skyddsformer än naturreservat. Det finns redan i vissa fall beslutade inskränkningar eller förbud för vattenskotranvändning i naturreservat. I dessa fall finns en risk för dubbelreglering om generella vattenskotrarregler för naturreservat införs.

Inom vissa naturreservat finns inte något behov av reglering av vattenskotrar eller andra vattenfarkoster med liknande störningsbild. Generella inskränkningar eller förbud riskerar då att bli mer långtgående än vad som krävs för syftet med skyddet av området.

När det gäller befintliga nationalparker och naturreservat så har dessa bildats i en lagstörd process som redan har hanterat de avvägningar som behövs i det enskilda fallet. En generell reglering i efterhand av vattenskotranvändning i just skyddade områden riskerar därför att skada tilltron till de arbetssätt som etablerats under lång tid.

Ett förbud mot vattenskotrar enbart inom naturreservat riskerar också ge en skev bild av att det endast är inom naturreservat som det finns skyddsvärda miljöer med skyddsvärt växt- och djurliv. Strandnära miljöer är generellt sett värdefulla för växt- och djurliv oavsett om de är skyddade som naturreservat eller inte. Naturreservat utgör endast små fragment av den totala andelen skyddsvärda strandnära miljöer. Påverkan på växt- och djurliv och på människors hälsa och livskvalitet kan inte antas vara avgränsad till enbart naturreservat. Störningskänsliga arter förekommer också på andra håll, vilket kan innebära skada på populationer om påverkan blir alltför spridd och omfattande.

Naturvårdsverket ifrågasätter utredningens beräkning av resurser för länsstyrelserna att gå igenom och ändra ordningsföreskrifter för naturreservat om

inte ett generellt förbud införs inom naturreservat. Utredningen har utgått från att föreskrifterna för naturreservat som har mer än 1 hektar vatten skulle behöva ses över. Naturvårdsverket menar att det troligen inte är aktuellt med vattenskoterkörning inom många av dessa naturreservat och att det torde röra sig om betydligt färre vattenområden inom naturreservat där man behöver se över ordningsföreskrifter. Vattenskoterkörning förutsätter tillträde till vattnet genom en väg och en sjösättningsramp för att sjösätta en vattenskoter, något som saknas vid många vatten större än 1 hektar.

Avsnitt 7.5, Utökade och förtydligade möjligheter för länsstyrelsen att föreskriva om förbud mot vattenskotrar i vattenområden

Naturvårdsverket ställer sig bakom utredningens förslag att länsstyrelserna ges utökade möjligheter att föreskriva om förbud mot vattenskotrar så som utredningen föreslår. Naturvårdsverket befarar dock att denna typ av reglering kommer innebära att störningar från vattenskoterkörning efter hand flyttar på sig till områden som inte är reglerade och att ständigt nya behov kommer att uppstå för länsstyrelsen att föreskriva om sjötrafikföreskrifter som förbjuder vattenskoterkörning på fler platser. Naturvårdsverket kan konstatera att en sådan utveckling i dagsläget finns på land vad gäller snöskoterkörning, där fler och fler kommuner beslutar om regleringsområden för snöskoter, inom vilka körning endast är tillåten längs upplåtna leder.

Avsnitt 7.7, Vägledning kring hur sjötrafikförordningen kan tillämpas för att inte oacceptabla störningar ska uppkomma

Naturvårdsverket tillstyrker utredningens förslag och bedömning att Havs- och vattenmyndigheten får huvudansvaret för att, i samråd med andra berörda myndigheter som till exempel Naturvårdsverket, Transportstyrelsen och Sjöfartsverket, ta fram de vägledningar som behövs om hur sjötrafikförordningen kan tillämpas för att inte oacceptabla störningar för människors hälsa och miljön ska uppkomma till följd av vattenskoterkörning. Naturvårdsverket har inget utpekat myndighetsansvar för sjötrafikrelaterad lagstiftning.

Avsnitt 8.3, Ett allmänt förbud eller hastighetsbegränsning inom ett visst avstånd från strandlinjen

Naturvårdsverket ifrågasätter att utredningen har förkastat möjligheten att införa ett generellt förbud eller hastighetsbegränsning inom ett visst avstånd från strandlinjen. Vi bedömer att detta alternativ vore det lämpligaste sättet att reglera vattenskoterkörning. Det skulle bli tydligt och förutsägbart för vattenskoterförarna inom vilka områden som körning är tillåten och inom vilka områden det råder hastighetsbegränsning. En sådan reglering skulle lösa många av de problem med störningar som vattenskoterkörning ofta för med sig just i området där störningsbilden är som störst. En sådan generell reglering skulle också minska behovet av särskild reglering inom skyddade områden. Förslaget om ett generellt förbud eller hastighetsbegränsning inom ett visst avstånd från strandlinjen skulle även vara resurseffektivt för berörda myndigheter.

Beslut om detta yttrande har fattats av generaldirektören Björn Risinger efter föredragning av avdelningschefen Marie Uhrwing.

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit handläggaren Malin Almquist och projektledaren Hanna Dittrich Söderman.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

För Naturvårdsverket

Björn Risinger

Marie Uhrwing

Kopia till:

kn.nm@regeringskansliet.se